

EN LITUS

Anem a comprar
On t'amagues?

ROTRAUT SUSANNE BERNER

Guia elaborada per Mariona Masgrau Juanola · © Editorial Flamboyant

EN LITUS

I. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'AUTORA I LA SEVA OBRA

SOBRE L'AUTORA

Rotraut Susanne Berner és una autora de llibres per a infants molt estimada a Alemanya i arreu. Va néixer a Stuttgart i va estudiar a l'Escola Superior d'Arts i Oficis de Múnic, on viu encara. Va exercir de dissenyadora gràfica publicitària durant vint anys. Des del 1977 es dedica a la il·lustració i l'escriptura de llibres infantils i juvenils. El 2016 va guanyar el premi Hans Christian Andersen, un dels guardons més importants de la literatura infantil i juvenil.

SOBRE EN LITUS

En Litus (Karlchen, en alemany) és el protagonista de la sèrie. Des del 2001 n'ha dissenyat catorze llibres de cartró, il·lustrats i narratius (a més d'un joc de memòria i un títol de mà). Tots els títols estan pensats per a primeríssims lectors, que estan començant a manipular llibres: són idonis per a identificar imatges, donar nom als diferents elements, relacionar el que apareix als llibres amb la quotidianitat de l'infant... Per això plantegen imatges molt ben definides, perfilades en negre, exemptes (no s'encavalquen les unes amb les altres) i amb un fons neutre que ajuda a distingir-les.

SOBRE ELS LLIBRES ANEM A COMPRAR I ON T'AMAGUES?

Anem a comprar i *On t'amagues?* són llibres d'hàbits. Contenen narracions senzilles que descriuen moments comuns de la vida quotidiana i en remarquen l'encant que tenen per als infants, posant en relleu la seva importància per a la socialització i la creació de vincles afectius. Aquests tipus de llibre no expliquen aventures trepidants, sinó petits trossos de vida.

Aquests dos llibres són narracions cícliques: no s'estructuren amb un plantejament, nus i desenllaç, sinó que hi ha un patró que es repeteix. Aquesta estructura facilita molt la comprensió als primers lectors. Són útils perquè els infants aprenguin a seguir un argument i s'adonin que un llibre no és només un aplec d'imatges sinó que conté una història; que les pàgines estan organitzades de forma seqüencial i que el temps va transcorrent a mesura que passem les pàgines.

Són llibres fets de cartoné, pensats perquè l'infant els pugui manipular i rellegir autònomament, si bé el text també està fet per ser llegit per un mediador adult en veu alta. Es recomana llegir-los a poc a poc i posant una certa gràcia en la lectura de diàlegs. Si ho fem així uns quants cops, llavors l'infant ja serà capaç de recrear l'argument per si mateix sense necessitat de recórrer a un adult. Són històries curtes, que es poden reconstruir molt fàcilment fixant-nos en les il·lustracions.

II. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES PER LLEGIR ANEM A COMPRAR

Aquest llibre explica la compra setmanal familiar com una petita expedició que emprenen pare i fill. En veiem els preparatius, el viatge en bicicleta, el recorregut per la botiga o supermercat, una petita peripècia a la caixa, a l'hora de pagar, i la tornada a casa, on tots plegats desen la compra. Tota aquesta rutina està amanida amb petites badades del pare, que la mare ha d'anar redreçant.

PRIMERES LECTURES

Les primeres lectures del llibre amb l'infant han de centrar-se a seguir i entendre l'argument; per aconseguir-ho, podem anar comentant cada pàgina i plantejant algunes preguntes, que podem contestar plegats.

Els hàbits de compra

- **Primera i segona dobles pàgines:** El pare i en Litus estan a punt per marxar. Com és casa seva? Com és el rebedor? I el garatge? Què hi veiem? Estan contents d'anar a comprar?
- **Tercera i quarta dobles pàgines:** Pare i fill fan camí. Amb què van a comprar, aquesta família? Què s'emporten per posar-hi la compra?
- **Cinquena doble pàgina:** Tot fent la compra. Com és la botiga o supermercat on han anat? Quins productes hi podem veure?
- **Sisena, setena i vuitena dobles pàgines:** A la caixa, pare i fill tenen un problema. Què els passa? Què es treu el pare de les butxaques, quan no troba el moneder? Us sembla que el pare és endreçat? Quina cara fan la resta de clients al principi? I després? I al final? Com es resol aquest problema? Qui arriba tot d'una?
- **Novena doble pàgina:** Finalment, tornen a casa i desen la compra. Com és la cuina de la família? Què s'ha ocupat de portar en Litus? Et sembla que les pastanagues li deuen agradar, a en Litus?

Badades

Ahora, sabem que el pare i en Litus són una mica despistats i la mare els ha d'anar fent memòria de les coses que es deixen. La mare els va preguntant: «Segur que no us deixeu res?», «Ja ho teniu tot?». Podem mirar de respondre les preguntes amb l'infant. La mare les contesta a la pàgina següent amb la frase «I què me'n dieu, d'això?» i un nou objecte entre mans. Amb aquesta frase, la mare mig renya i mig pren el pèl a pare i fill, i cal remarcar-la a l'hora de llegir el llibre en veu alta.

- **Primera doble pàgina:** «Segur que no us deixeu res?», pregunta la mare. Nosaltres també podem preguntar als infants lectors: «Què es poden haver deixat, el pare i el fill?».
- **Segona doble pàgina:** «I què me'n dieu, d'això?», pregunta la mare. I veiem que s'estaven deixant els cascs de la bicicleta.
- **Segona i tercera dobles pàgines:** En aquesta ocasió es tracta de la llista de la compra.
- **Tercera i quarta dobles pàgines:** Es descuiden el cistell de la compra i l'ampolla de la llet.
- **Quarta i novena dobles pàgines:** S'havien oblidat el moneder amb els diners.
- **Novena doble pàgina:** La mare els diu que s'han descuidat de les pastanagues: És així? Finalment, és en Litus qui pren la paraula i diu la frase «Què me'n dius, d'això?» mentre treu les pastanagues de la motxilla.

SEGONES LECTURES

En segones lectures podem relacionar els costums de compra d'en Litus amb els de la pròpia família, amb la quotidianitat de l'infant lector.

L'àmbit domèstic: El pare i la mare van vestits molt diferents, ja que la mare sembla que no té previst sortir i el pare sí. Fixem-nos-hi! Com va vestit el pare i com va vestida la mare? Quin calçat porten? Vosaltres quina roba i calçat porteu per estar per casa? Us canvieu quan sortiu? Us poseu roba diferent segons el que voleu fer? En Litus viu en una casa i en un barri ple de cases. I vosaltres? Com és casa vostra?

Els preparatius per anar a comprar: Què els cal, a en Litus i son pare, per anar a comprar? Fixem-nos que en Litus i son pare s'emporten la llista de la compra, el cistell i l'ampolla buida de la llet, ja que la deuen reomplir. Vosaltres què us emporteu per anar a comprar? Compreu res a granel? Reompliu cap envàs?

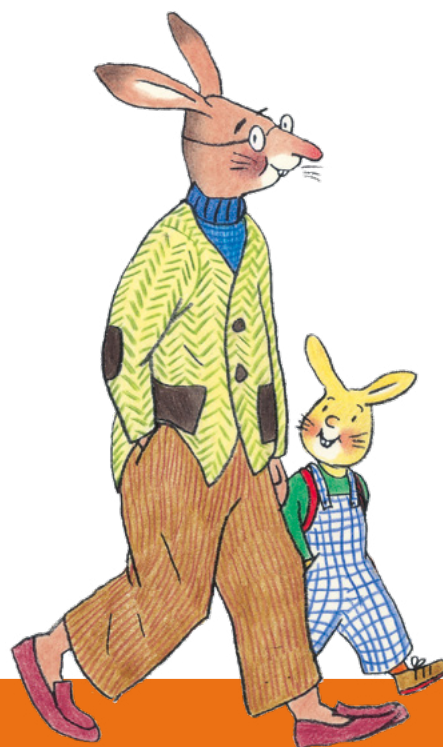
El viatge i el transport: Amb què van a comprar, la família d'en Litus? I vosaltres, com hi aneu? On carregueu la compra? Fixem-nos que el pare i en Litus van en bicicleta. En Litus va a la cadireta del darrere i tots dos porten casc.

La botiga o supermercat: Els dos personatges van a una botiga molt gran, o potser és un supermercat. I vosaltres? Acostumeu a anar al supermercat? Quines seccions té? Aneu també a botigues del barri? Feu servir cistells o carros de la compra per anar carregant tot el que voleu comprar?

La caixa: Com es paga en aquesta botiga? I a la botiga o supermercat on aneu? Hi ha una cinta amb un lector de codi de barres? Es paga amb diners o amb targeta? Us donen un tiquet, abans de marxar?

Els ocells: Fixa't que la gallina, que és en certa manera la mascota d'en Litus, i el pollet també, miren d'ajudar perquè no es deixin res. Què els volen donar? Què fan quan ja els han donat la llista? Fixem-nos que a la quarta doble pàgina els veiem a la porteta del jardí, i sembla que s'acomiadin de pare i fill.

Coses de conills: Ens trobem davant d'una història de conills que viuen com persones. En la decoració, en el menjar, etc. trobem petits detalls conillers: Com són els quadres i els retrats de les parets? Quin tipus de menjar compren? Com és la capsa de cereals? I els diaris?

ALTRES PROPOSTES: «QUÈ ME'N DIUS, D'AIXÒ?»

Com ja hem remarcat, el llibre va repetint «Què me'n dius, d'això?», una frase entre irònica i jocosa per posar de manifest una badada. Podem mirar d'incorporar-la en les converses compartides posteriors amb l'infant, perquè la pugui aprendre. També en podem fer un petit joc oral. Podem preguntar-nos mútuament:

- Què ens cal per anar a l'escola?

O bé...

- Què ens cal per anar a la platja?
- Què ens cal per anar d'excursió?

I completar-nos les frases uns i altres.

- I què me'n dius, de... (l'agenda/la crema protectora solar/la cantimplora)?

II. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES PER TREURE PARTIT A LA LECTURA D'ON T'AMAGUES?

Aquest llibre explica un dia de vacances d'en Litus a casa l'àvia Cèlia. L'àvia viu en una masia amb un hort, arbres i molts animalons. Molt a prop hi viu la cosina Clara, companya de jocs d'en Litus. L'àvia encarrega a en Litus que vagi a collir pastanagues a l'hort per fer-ne un pastís. Però, en comptes d'això, en Litus i la Clara se'n mengen unes quantes i comencen a jugar a amagar. Vora les dotze, l'àvia els va a buscar. Mira pertot arreu fins que se'ls troba ben amagats. L'àvia ha pogut fer igualment el pastís amb les pastanagues que tenia al rebost i tots acaben dinant plegats a fora.

PRIMERES LECTURES

En les primeres lectures del llibre, podem centrar-nos en l'argument, mirar de comprendre'l adequadament, plantejant algunes preguntes després de llegir i mirar cada doble pàgina, que podem contestar plegats, infants i adults.

- **Primera doble pàgina:** Qui acompanya en Litus a casa l'àvia? Què porta, ell? Com el rep, l'àvia? Qui és la nena de la casa blava?
- **Segona doble pàgina:** Què vol dir «A fora s'ha dit!»? Quin encàrrec fa l'àvia a en Litus? On és, l'hort? Com el reguen?
- **Tercera doble pàgina:** Quina hora és quan l'àvia surt a buscar en Litus? Et sembla que ha passat gaire estona des que ha enviat en Litus a collir pastanagues? On el busca primer, l'àvia? Qui acompanya l'àvia? Quina pista troba d'en Litus? Observem que dalt de l'arbre hi ha el seu ocell de joguina.

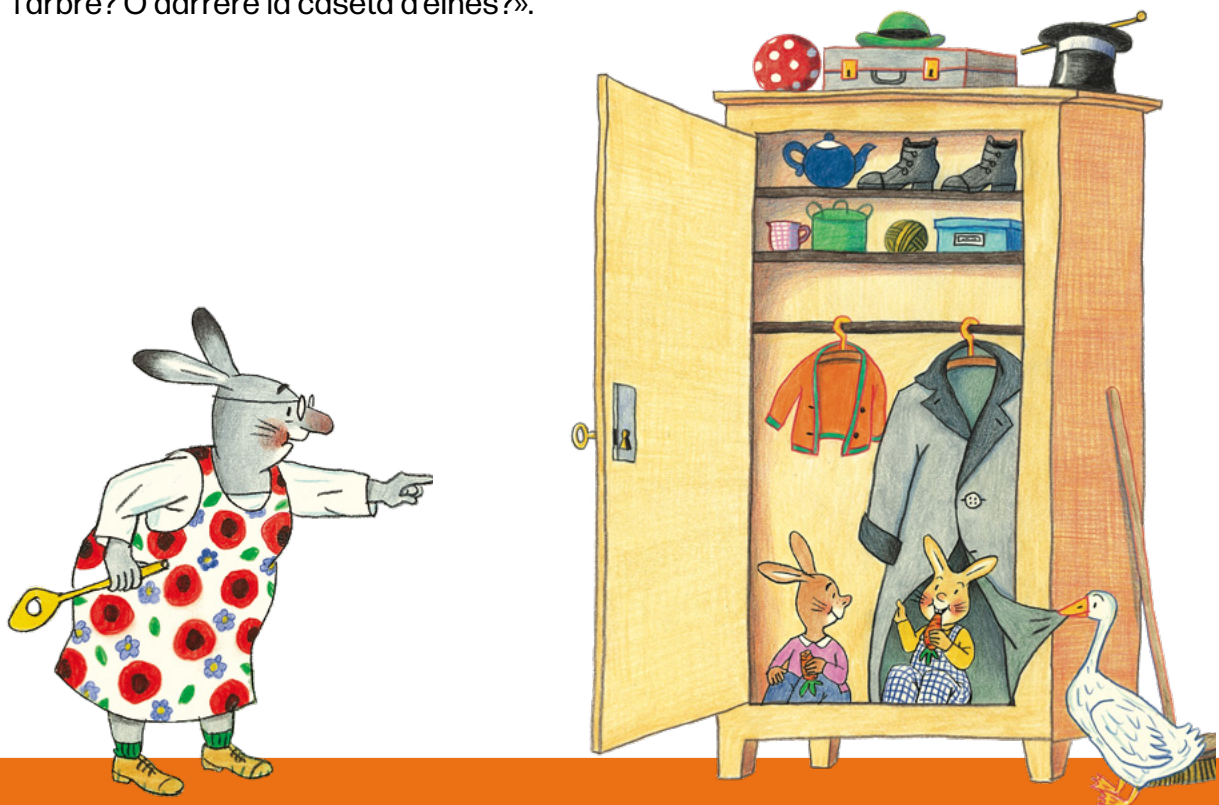

- **Quarta doble pàgina:** On busca, ara, l'àvia? Per què s'ajup? No ha trobat en Litus, però ha trobat una altra cosa seva...
- **Cinquena doble pàgina:** Quin gest fa, l'àvia? Quina altra cosa troba, d'en Litus? Per què hi ha pastanagues rosegades per terra?
- **Sisena doble pàgina:** Dins el cobert, quina sospita té, l'àvia? Com és que encara hi ha més pastanagues rosegades per terra?
- **Setena doble pàgina:** Qui troba primer, l'àvia, dins l'armari? Què està fent, la Clara? Què més hi ha, dins aquest armari?
- **Vuitena doble pàgina:** L'àvia ha trobat en Litus! On s'havia amagat? Què està fent, ell també? Qui estira l'abric?
- **Novena doble pàgina:** Com acaba, aquest matí? L'àvia es pensa que els nets potser no tindran gana; per què? Però sí que en tenen! Què els ofereix, l'àvia?

En la lectura en veu alta per a l'infant, cal anar emfasitzant les dues frases que repeteix l'àvia: «On t'amagues, Litus? Em sembla que ja et tinc!».

Aquesta és una bona història per aprendre a explicar la distribució espacial. L'àvia va fent hipòtesis d'on pot ser en Litus, fent ús de diverses preposicions: «darrere l'arbre gros, darrere el llençol, a dins la caseta de l'hort, a dins l'armari, a dins l'abric». Juntament amb l'infant també podem aventurar altres hipòtesis sobre el lloc on poden estar amagant-se: «Pot ser que en Litus s'amagui dins de casa? O dalt de l'arbre? O darrere la caseta d'eines?».

SEGONES LECTURES

On t'amagues? és una història molt rica en detalls; hi ha moltes coses per comentar i descobrir a cada doble pàgina. Convé tenir present, però, que no cal esgotar-les totes d'un sol cop, sinó que podem anar estirant nous fils en lectures progressives.

Animalons: Com que l'àvia Cèlia viu a pagès, podem veure que als afores de casa seva hi ha molts animalons. Sabríeu trobar un cuc, una marieta voladora, una papallona, una mosca, un saltamartí? De cargols en veiem més d'un: on són i què fan? Quins ocells trobem? Són tots de veritat o n'hi ha cap que sigui de joguina? Cal saber que, a les històries d'en Litus, realitat i ficció es barregen amb naturalitat i les joguines sovint prenen vida.

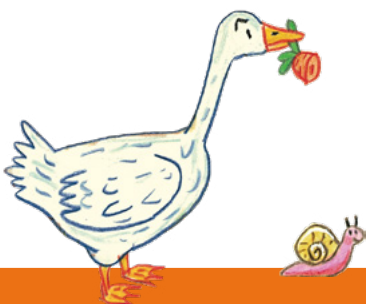
Fruites i verdures: Tot al llarg de la història veiem moltes fruites i verdures, a l'hort i en arbres fruiters, però també a taula. Quines fruites i verdures reconeixeu? Sabríeu trobar també un gira-sol?

Estris i eines: Quins estris i eines trobem a casa l'àvia? Quins són de cuina i quins són de neteja? Veieu cap eina per treballar a l'hort? Fixem-nos que podem veure agulles d'estendre roba, un cullerot, una regadora i un dipòsit d'aigua.

ALTRES PROPOSTES: «ON T'AMAGUES? EM SEMBLA QUE JA ET TINC!»

Potser algun dia, després de llegir aquest llibre, podem jugar a amagar amb els infants. Podem jugar a amagar-nos tots plegats i un de nosaltres para per torns. O bé podem amagar algun objecte (un animaló de fusta o plàstic, per exemple) i la persona que para l'ha de buscar amb les pistes de les persones que l'han amagat. Poden anar dient «Fred!» o «Calent!», en funció de si la persona que busca l'objecte se n'allunya o s'hi acosta.

En ambdós casos, seria interessant parlar-ne llavors i explicar on hem trobat una cosa o altra; això farà que els infants necessitin un ampli repertori de preposicions importants per guanyar expressivitat i precisió comunicativa.

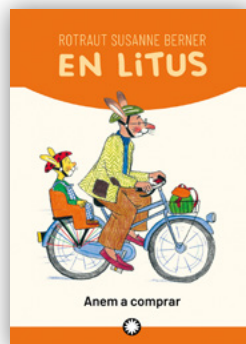
TÍTOLS DE LA COL·LECCIÓ

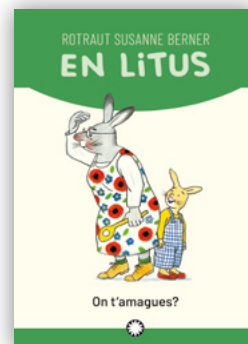
Bon dia!

Bona nit!

*Anem a
comprar*

*On
t'amagues?*

*En Litus i el Club de les
Caputxes*

Una col·lecció dirigida sobretot a famílies, per gaudir de la lectura i dels detalls que s'amaquen a les dobles pàgines de cada un dels títols. Recomanats a partir de 3 anys.

